

ԾԱԼՆ ԵՐԵՐԵՅՐԱՌՅ
ՔԱՂԱՔԱՆՆ ԼՂԳԱՅԻՆ ԵՒ ԼՈՒԻՏԻԱՆ

54

1869 ՆԱՅՆԱՐԵՐ 10 ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ

Վարչութեան անդամք պարտաւ
ել թող չը զանդատին ազդէն և հրա-
արակու թիւններէն թէ՛ ապր. ր վստահ չէ

կը բռնէ զայն գետինը կը նետէ , ահա Ինչ Է ըսելով . Ինչ անգամ լարմունք :

Վերջին հարցումներս ալ կուզեմ զեր . Առաջնորդին , ինչո՞ւ անտարբեր կը մնայ , երբ ժողովուրդը իր եկեղեցւոյ շինութեան խորհուրդ կը յղանայ , վաթսուոն հազարի չափ գումարի մը հանդա՝ նակութիւն կընէ , բայց իր տարտամ ընթացից , պատճառաւ ժողովուրդին բարե՝ նըպատակ ձեռնարկութիւնը իր վսեմ վախճանին չհասնիր . Ըստ Եղիշէի զմի մի թուիցեմ . . . Եայն Եայն : Ահա ընթացող կարգա՝ ու հասկցիր թէ գեռ ի չնորհա այսպիսի կղերական դասուն ինչ քոտմունքի ապօրինաւորութիւններ կը դործուին ի գայթակղութիւն բարեմիտ ժողովրդոց : Տրապիզոնի ժողովուրդին այժմ այնպիսի առաջնորդ մը պէտք է որ խօսի հասարակութեան սրտին հետ և նորա բաղձանայ ճշմարիտ դործակա՝ տարն ըլլայ : Այս վերոյիշեալ ցաւալի դէպքերն տեղի կունենային արդեօք թէ որ առաջնորդը արթուն հսկող և հեռա՝ տես մէկն ըլլար :

Անշուշտ ամեն . նորընտիր Սրբազան Պատրիարք հայրն ուշադրութեան առնելով այս գեղձմունքներն , պիտի փութայ ըստ իւր սովորականին ազգու միջոցներ ի դործ դնելով այսպիսի կղերներն . ընդ օրինաւորութեան սահմանին մէջ գը՝ ներու :

Բարեհաճեցէք կաղաչեմ Մ . Խըմ բազիր , ի սէր հայոց սոյն դրութիւնս հը՝ րատարակել ձեր պատուական թերթին միջոցաւ , և ձեր խմբագրական սուր տեսութեան համեմատ խորհրդածութիւնս նիդ չզլանալ այս գրութեանս՝ ի լուր և ի հասկացողութիւն ողջամիտ հասարակութեան , որով զիս յաւիտեան շնորհա՝ ւարտ պիտի թողուք ձեզ :

Պարէն Երեմեան .

Պիղիմ վէ երկրի օթուղ բեֆիդլէ՝ րիմիզին կեօզլէրի իլէ կեօրաիւկիւնէ նէ՝ զարէն , հալեա բաթրիքխանէ խառնէմէ՝ լէրի , աթիդ մէստէյէ խըտմէթ իտէրէք , Ս . Պատրիարք հաղթելէրինէ կիտէն . լէրտէն պաղըլարընա , եանի էֆէնտիլէրէ , չուպուգ վէ կիւմիւշ զարֆիլ ֆինճան իլէ գահվէ վէրմէքտէ , վէ պաղըլարընա եա՝ նի էանաֆ թաղըմընա , տէյիլ չուպուգ վէ կիւմիւշ զարֆիլ ֆինճան , իլլա սատէճէ ստի ֆինճանլար իլէ գահվէ վէրմէքտէ տիրլէր :

Պու մէստէ՝ միւսալաթ մէստէսի՝ նէ տապան տապանա մուղայիր օլտուգ՝ տան մատա , Ս . Պատրիարքըն էմրի օլ՝ մայարադ իճրա օլտունադտա տըր :

Բաթրիքխանէ բէսմի պիր մահալ տըր , վէ օրասը միւսալաթէն հէր Երմէ՝ նի օրսնըն մալի տիր . իմալի պու ուլլուճ . սուղըուգ իւզէրինէ Ս . Պատրիարքընա՝ զար ու տիդ գաթընը տալէթլէ , քահվէ չուպուգ վէ պու եօլտա իքրամ իթմէք ուսուլինիւպիւսպիւթիւն լաղլ օլտունասը՝ նըն էլզէմիւթիւնի աճիլանէ տէր խա՝ թըր իթտիրիլիդ :

Ներէկ Մամաթիոյ թաղական խորհրդոյն Ս . պատրիարքին ներկայութեանը անցած խօսքերուն նկարագրութիւնը տեղերնիս չը ներելուն վազուան կը թուուը :

Կէշէն կիւնէր զաղէթալարտա , Մ . Չարազըլընան էֆէնտի թէշիֆի օլարագ պիր Նրգ տէրճ իտիլիշ , վէ պիրտէ կիւ՝ զէլ մագամ թէրթիւլ իտիլէրէք , Խրիմէնան Սրբազանըն թէշիֆինէ գատար , հէր սէմթտէ մէշք իտիլէճէկի , վէ պիրնա՝ էն ալէյ հինի իսթիքպալտէ , վէ եախօտ սայիր վաղըթտա օգունաճաղը պիրտիր՝ ըլմիլ իտի :

Միլէթիմիլտէ բիանիսթիք վէնօ՝ թա հիւնէրլէրիլէ քէսպի շէօհրէթ իթմիլ օլան Տիգրան էֆէնտի Չուխաճեան , պու տէֆա մէղըիւր Նրգ իշին կիւզէլ պիր մագամ թէրթիւլ իթմիլ , վէ պիր զաթը զայրէթքէշին թէշիլիքիլէ , նօթասըլլա պիրլիքտէ թաշ պատմաւր օլտուղու . վէ իւզէրինտէ կիւզէլ բէսիմէր վէ Խրիմէնան հաղթելէրինիտէ թասվիրի . պու՝ ընտուղու հալտէ , տէյիլ պաշգա պիր նիլէթ , իլլա միւշարիլէյհ հալլէթլէրի՝ նէ , հէր քէս իլէ պէրապէր , իզհարը թանղիմ ու մէսէրլէթ իլլէմէք մագսէ՝ տիլլէ խայլիճէ ագճէ սարֆ իտէրէք թապ իթտիրմիլ օլտուգտան պաշգա , մէսարի՝ ֆաթը վաղաասը չըգտըգտան սօնրա , է՝ կէր պիր հասըլաթ գալըր իտէ , ծնու տա՝ խի Ագապեան վարժարանա իհտա իլլէ՝ միլ օլտուղունտան , շու էսիրի պէրիլիւզի՝ տէսի հագգընտա , ումում թաղաֆընաան իլհարը թէշէքըիւր իտէրիլ :

Մէղըիւր բիսալէ , պու կիւնտէն պէտ իլէ , կըիշէր ուֆադ մէճիտիլէտէ սաթըլա՝ ճադ , վէ Մանղուճէ սաթանլարըն պաղըլարընտա , վէ միւլէզլէրիմիլտէ , վէ՝ Գա՝ ֆաֆեան քիւթիւպիսանէսինտէ , վէ իհ՝ թիսապ գարըլարընտարի գըրաթթանէ՝ տէ պուլունտուգտան պաշգա , քիլիսէլէ՝ րին բանկալարընտա տալի պուլունաճագ տըր :

ԹԻԼԻԿՐԱՖԻԵԻ

Փարիզ 17 նոյեմ .

Լըորիւ-Բօլէն Փարիզ մէպուլունդունա գանախա օլմայլըդտան վաղ կէշմիլ օլտու՝ ղունու պիրտիրմիլ տիր : Բօշֆօր , « Լա Մարսէյէզ » իւնիսնը իլէ պիր զաղէթա նէյր իթմէք թահիւսինէ տալիր հիւքիւմէթ պիր իսթիտա թագտիմ իթմիլ տիր :

Պարպէս վէ Լուի-Պլան մէթուպլար եա՝ զարագ , Փարիզէ կէլմէէճէքլէրինի պիրտիրմիլէր վէ բօլթիլդաճա քէնտիլէրէ թարաֆիլի օլանլարա նախիսթ իթմիլէր տիր քի , իսթիլալտան սաղընսնլար :

Ֆլօրանս 18 նոյեմ .

Խթալեան բարլամէնթօսու գիւշատը միւս նախալէթի իլէ , տալիլէ նաղըրը մարիֆէթի իլէ , գրալ հաղթելէլի , քէնտի հաստալըր տէպլալնտէն վէ թօրնունու սաղմասը միւս նախալէթի իլէ , հաղըլտա խարազ օլունան հիւսնիւ թէլլէճիւհ վէ սատաղաթ ալէամէթլէրինտէն գաղպինտէ գիւստէսի իլէ մէմու՝ նիլէթ հիւս իթմիլ օլտուղունու պէեան իթտիքալէն սօնրա , տիւէլի մուսղլամա իլէ օլան իւսսիլէթլին տօսթանէ սուրէթտէ տէվամ իթմէքալէ օլտուղուն իշար իլլէմիլ տիր :

Բօմաստ թէճէմիլի իտէճէք օլան բուհա՝ նի մէճիլ հաղըլտա սէյլէկէրէք , պու մէճիտէն միւսլիք քէլամար չըգաճաղըր մէմուլ իտիլ , լաքին հէր հալտէ տէվէթլին հուգուգ ու շէրէֆինի պաղըր սաղլախալլէճէկին պիլալիլմիլ , վէ իշինտէ մալիլէլէ տալիր գանունա՝

լար պուլունտուղու հալտէ , պաղըր նաղալ լալի՝ հաղըրըն բարլամէնթօսա թագտիմ գըլլունա՝ ճաղընը իսթար իլլէմիլ տիր :

Փարիզ 17 նոյեմ .

Խմէրաթի օր Նարօլէօն հաղըլթլէրինի նուճա կիւնիւ Գօմրիլէնտան Փարիզէ կէլիպ սալը կիւնիւնէ գատար օթուրմասը ինթիմալտէն տիր :

Ֆլօրանս 19 նոյեմ .

Մ . Լանցա 169 գուրա իլէ բարլամէնթօսա բէշիլ ինթիլիսապ օլունամուշ տուր : Մ . Փարի 129 գուրա գաղանապիլմիլ տիր :

Փարիզ 19 նոյեմ .

Ղաղէթալար Մ . Էմիլ Օլիվիէ թարա՝ ֆընտան պիր մէթուպ նէշը իթմիլէր տիր քի , Մ . Բուէր Գէրթէնի գանախալըրըն է՝ հալիլէ թալիլէ իտէր :

Բաթրի նաղ զաղէթանըն իշարընա նէզա՝ րէն , Խըսիվ հաղըլթլէրի , տէվէթլէրին նա՝ սիհաթը իւզէրինէ , Սիւէլիլ գանալը ալըմասը ալալընտան սօնրա , Խաթանպօլա կէլէճէք տիր : Գիւպա ճէզիլէսի իսթիլալը թէսքիլ օլ՝ մագ իւզրէ տիր :

Փարիզ 19 նոյեմ .

Վիւքէլաճա պիր պիւհրան պուլունտու՝ ղու սէյլէնմէքտէ տիր : Մ . Էմիլ Օլիվիէ Գօմրիլէնտա հաղըլընը՝ տուր :

Խամայիլիլտէ պիր գիւսաֆէթտէ Մ . տը Լէսէրա , Մըսըրըն տալիլէճէ իսլահաթընա Ֆրանսանըն մուխալէֆէթլին մա թէշիլիլ իշար իլլէմիլ տիր :

Խամայիլիլ 18 նոյեմ .

Պու կիւն էօլէնտէն սօնրա , Էլլ նաղ Ֆրանսալը վարօրու , տէրունիտէ Ֆրանսա իմբէրաթօրիլասը Լօթէնի հաղըլթլէրի պուլունտուղու հալտէ , Բօր-Սախտէն Խամայիլիլտա վալըլ օլունա տուր : Ալթըրիա իմբէրաթօրու , Բրուսիլա վէլիլ աճաղ , Ֆիլէմէնիկ գրալընըն պիւ՝ րատէրի բրէնա շէնրի հաղարաթընըն , վէ Խաթանպօլաքի Կնիլիլ սէֆիլի Մ . Էլիօթ իլէ Ագ ալէնիլ սուլարընտա պուլունտան Կնիլիլ տօնամամընըն գօմանտան Ամիրալ Սըր Ալէքսանար Միլէնիլ լաղիլ օլտուղալըր հարալ սէֆինէլէրի , իմբէրաթօրիլա հաղըլթլէրինիլ լաղիլ օլտուղալըր վարօրուն ըիֆագաթընտա պուլունտագտա իտիլէր :

Բօր-Սախտէն Խամայիլիլտա գատար պիր մանի վուղու պուլունտըն տըր :

Տիկէր թարաֆտան վէ այնի վաղըթտա սալըր տէօրթ գրթա պէօլլէճէք վարօրար Սիւէիլալէն Եօլա չըգրալ , Խամայիլիլտա գատար պօղաղտան կէշմիլէր տիր :

Պիւլիւք տէնիլլէրտէ իշիլէկէպիլիլ սէֆիլ նէլէր , Բօր-Սախտէն Սիւէիլէ գատար Սիւէիլ պօղաղընտան կէշմիլէր վէ պէօլլէլէլէ Ագ տէնիլլէ Վըրմըլը տէնիլ պիրպիլլինէ գալունա՝ մուշար տըր :

Պօղաղըն իքի գըլըլարը վէ Խամայիլիլա շէհրի պու միւսախալէթլէ գանալլէր իլէ տօ՝ նատըրլալ , հէր Էլրաէ պէօլիւք շիլիլէր իճըլ իտիլմիլ տիր :

Խըսիվ իլէ իմբէրաթօրիլա վէ իմբէրաթօր հաղարաթըլլէ սայիր զէվաթը մուսաղլամա , իհ՝ թիմալտէն օլտուղու իւզրէ , պու ախշամ Խա՝ մայիլիլտա գարաեա չըգաճաղլար տըր :

ԽՈՍԻՃԻԵԻ

Վիէննաւտան ալաֆրանկա 8 նոյեմ .

Թարիլի պիր թէլէկրաֆա նէզարէն , Տալմաթիտա Սալթրիա օլտուսու Բօ՝ պօրի իւզէրինէ հիւճմ իլէ զապթ իլլէ՝ յիպ վէ աթէշէ եաղտըգտան սօնրա , զօրպալարտան խայլիճէսինի էօլտիլմիլ վէ 80 նէֆէր գատար էսիր թուլմուշ տուր :

Պուլարըն իշինտէ իքի նէֆէր Սըրպ օլտուսու զաղըթանընտան պուլունտու՝ ղու անլալըլըն տըր :

Բօմաստ թէճէմիլի իտէճէք բուհա՝

